

Consillu Armânjiloru

(Consillu Makedonarmânjiloru)

Head Office: *Moscopoli / Voskopoje – Curceaua / Korce* – Po. Box 54, Korce, Albania
www.makedonarman-council.org e-mail : info@makedonarman-council.org

Bulitinu Infurmativu

Tu dzâlili di Viniri, 24-li di Shcurtu 2011, shi Sâmbâtâ, 25-li di Shcurtu 2011, s-tsânurâ dauâ conferentsi ti presâ Bucureshti sh-Custantsa, furnjisiti di discursulu di Strasburg alu Traian Băsescu, prezidentulu ali Rumânii .

Dămu ma-nghiosu Comunicatlu ti Presâ tsi fu pitricutu câta massmedia ditu Rumânii.

Comunicatu ti Presâ / Prutestulu a Consillui a MakedonArmânjiloru

Aesti conferentsi ti presâ suntu andreapti di Consillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) ca semnu di prutestu andicra di spusa a Prezidentului ali Rumânii, Traian Băsescu, tu zborlu tsânutu di nâsu tu Adunarea Parlamentară a Consillui ali Evropâ, tu dzuua di 27-li di Yinaru 2011.

Vidzumu câ tu Rumânii nu easti ghini cânâscutu Consillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) icâ easti prizintatu tu unâ lunjinâ falsâ shi ti-atsea vremu s-adrămu-ndauâ adâvgări.

Armânjilji/Makedonarmânjilji (cânâscuts ca „aromâni”, „macedoneni”, „makedoni”, „vlahi”), unu di nai ma vecljili populi evropeni – duchinda câ au unâ istorii shi culturâ deadunu, tu numa a ma multi sutsati ditu Arbinishie, Ripublica Machidunia (FYROM), Rumânie, Vâryârie shi ditu Diaspora, loarâ apofasea sâ s-adunâ tu **Consillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru)**, pricânâscutu la giudico, tu meslu Alunaru 2008, Tirana, tu Arbinishii.

Scannul a Consillui Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) easti Muscopuli – poli-simbolu trâ Armânji - populu cu unâ limbâ unitară, cari sh-tsânu pânâ adzâ adetsli tsi shi-au zârtsinjili tu veacljea culturâ machiduneanâ.

Ma-nsusu di tuti, Consillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) ari scupolu s-amintâ pricânushtearea Armânjiloru, tu cathi cratu ditu Balcanu, ca populu autohtonu ahoryea, reghionalu, cari zburashti unâ limbâ veaclji di njilji di anji, populu cari sh-tsânu adetsli ditu Makidunia Anticâ shi pânâ adzâ.

Consillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) va s-andrupascâ tuti câftârli a sutsatilor trâ amintarea a statuslui di “minuritati natsiunalâ” icâ di “populu constitutiv” (dupu catastasea ditu cathi cratu), ashî cumu easti spusu tu nomurli evropeni shi va s-lucreadzâ trâ tinjisearea a-ndrepturilor cari suntu tricuti tu statutu.

Consillu Armânjiloru

(Consillu Makedonarmânjiloru)

Head Office: *Moscopoli / Voskopoje – Curceaua / Korce – Po. Box 54, Korce, Albania*

www.makedonarman-council.org e-mail : info@makedonarman-council.org

Protestulu di tora a Consillui Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) easti ligatu di zboarâli di manghiosu ditu discursulu alu Prezidentului Traian Băsescu:

“va s-ahurhimu cãljiuri trã pricãnushtearea a statuslui di minoritati natsiunalã rumuneascã trã **Armânji, Vlahi, Istro-Rumunji shi Megleno-Rumunji**”.

Cunsillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) luyurseashti cã aestã actsiuni di partea ali Rumânii easti unã greuã cãlcari a-ndreptului constitutsiunalu trã spunearea a identitatiljei a cathiunui individu. Mashî individlu/omlu singuru poati s-ljia apofasi desi ari vrearea s-facã parti ditu unu grupu etnicu icã ditu magioritatea bãnãtoriloru shi nu prindi sã-lj si bagã vârà zori, ashî cumu sã spuni shi tu art. 3, parayraflu 1, ditu “*Conventsiunea-cadru trã Avigljearea a Minoritãtsloru Natsiunali*”: itsi omu/pirsoanã ari-ndreptulu s-aleagã desi ari vrearea s-hibã luyursitu cã fatsi parti di unã minoritati natsiunalã shi aestu lucru nu prindi s-lj-aducã vârà angãrdeari a-ndrepturiloru tsi-lj si pricadu, pricãnãscuti tu constitutsiunea a cratlu tu cari elu bãneadzã.

Armânjilji (Makedonarmânjilji) s-luyursescu unu populu di-a loclui, reghionalu, autohtonu, cu limbã shi adets di njilji di anji, shi au ca habitatu di njilji di anji spatslu ali Makidunia anticã – iu bãnarã shi bãneadzã sh-adzã, tu bunã acãchiseari, deadunu cu gretslji, arbineshlji, vuryarilji, sãrghilji.

Comunitatea Armãneascã s-luyurseashti ca populu reghionalu autohtonu shi caftã di la Rumânia pricãnushtearea a statuslui di “minoritati natsiunalã” trã Armânjilji ditu Rumânia, trã tsãnearea a limbãljei sh-a culturãljei a loru.

Aestã cãftari agiumsi furnjii di giudico cu cratlu rumãnescu shi giustitsia ditu Rumânia prindi s-u dizleagã aestã cãftari cata cumu caftã nomurli di la Uniunea Evropeanã. Rumânia nu aproachi aestu status trã Armânjilji ditu Rumânia, ama mintearea a prezidentului tu alanti craturi balcanitsi spuni trã xichia di videalã politicã andicra di naua Evropã tu cari, di ptsãnu chiro, fu apruceatã sh-Rumânia.

Ampuliserli ali Rumânii, tu chirolu ditu soni, tra s-andrupascã tu Arbinishii shi tu Ripublica Makidunia (FYROM) tsentri di iu sã-shi tindã influentsa politicã tu aestu reghionu balcanicu nu potu s-aducã isihia shi acãchisearea di cari easti ananghi tu aestã parti di Evropã. Sh-ma multu di-ahãtu, Rumânia, pritu organismili a ljei (cata cumu Ambasada ali Rumânii di Tirana, Academia Rumãnã, Societatea Macedo-Rumãnã), agudeashti, fuvirseashti cu mari violentsã organizatsiunjilji armãneshtsã, thimiljiusiti dimucrativu shi cari alumtã trã tinjisearea a ndreptului la identitati a popullui armãnescu.

Scutemu tu padi xichia di vreari di partea a chivernisiljei ali Rumânii trã unu dialoyu dishcljisu, fãrà tabu, cu atseali comunitãts armãneshtsã cari-sh spunu altã identitati di-atsea tsi u luyurseashti ofitsialu cratlu.

Consillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru), cari cãnoashti nai ma ghini catastasea realã a Armânjiloru ditu tuti craturli balcanitsi shi cari ari ligãturi niacumtinati cu sutsatili a loru, spuni cu shteari ahãndoasã cã **nu va s-aproachi canãoarã s-hibã luyursits „rumânji di pisti sinuri”** shi nu va s-aproachi ca Rumânia s-difturseascã nihãrioasa minteari/imixtiuni ditu eta 19. Spusili aesti s-andrupãscu pi multili cãrtsã di protestu apruceati di consilu, di la nai ma di simasii sutsati armãneshtsã ditu: Ripublica Machidunia, Arbinishia, Vãryãria, Gãrtsia, Sãrbia.

Aesti sutsati luyursescu cã mashî craturli tu cari Armânjilji bãneadzã au borgea s-apãrà limba shi cultura a Armânjiloru/Makedonarmânjiloru.

Consillu Armânjiloru

(Consillu Makedonarmânjiloru)

Head Office: *Moscopoli / Voskopoje – Curceaua / Korce – Po. Box 54, Korce, Albania*

www.makedonarman-council.org e-mail : info@makedonarman-council.org

Cându anvitsă trâ piricljiju tu cari s-aflâ limba shi cultura armânească, Consillu ali Evropâ, la anlu 1997, dupu raportulu adratu di evroparlamentarlu spaniolu Lluís Maria de Puig, apruche “Dimândarea 1333” tu cari sâ spunu meatri li tsi prindi s-li ljiã tuti craturli iu Armânjilji bãneadzâ, tra sâ s-ancheadicâ chirearea trâ daima a limbâljei shi a culturâljei a loru.

Rumânia andrupâ, simnâ, aestâ Dimândari shi-ashi pricânâscu câ existeadzâ unu populu armânu, dheafura di popullu rumunu, cu cultura a lui shi cari zburashti limba a lui shi nu unu “dialectu ali limba rumunâ”!

Tricurâ 14 di anji di cându “Dimândarea 1333” fu aprucheatâ shi cu-nvirinari videmu câ ea nu adusi vâra amintaticu. Anlu 2011 lji-alfâ Armânjilji tu idyiu lu piricljiju di stindzeari ca grupu etnicu ahoryea.

Rumunia easti membrâ tu Consillu ali Evropâ nica di la anlu 1993 shi prindea s-u tinjiseascâ aestâ dimândari, s-u bãga tu practichii. Ama, chiola ea fu “agârshitâ”, ignoratâ!

A s-hibâ câ dimândârli, ricumandârli nu au puteari s-bagâ zori, eali nu potu s-hibâ nihâbârsiti, ti itia câ suntu hâlâts/instrumentarium di mari simasii trâ aprucheara a nomuriloru natsiunali cu-atseali evropeni.

Rumânia nu tinjisi vârhoarâ meatri li tsi suntu arâdâpsiti tu “Dimândarea 1333”, ama fuvirseashti atseali craturi tsi nu adarâ aestu lucru.

Cu argumentulu câ limba armânâ easti “dialectu ali limba rumunâ”, Rumânia luyurseashti câ “Dimnâdarea 1333” nu prindi s-hibâ bãgatâ tu practichii di cratlu a ljei. Ama aestu argumentu easti pseftu shi nu easti aprucheatu di nai multsâlji Armânji ditu Rumânii shi ditu alanti craturi ditu Balcanu. A s-hibâ câ limba armânâ ari uiduseri cu limba rumânâ, ashî cumu easti sh-cazlu cu multi limbi-soi ditu spatlu latinu, ghirmanu icâ slavu, adutsemu aminti câ tu Evropa easti apufusitâ idheea câ limba singurâ nu poati s-hibâ luyursitâ ca unâ criteria exclusivâ trâ tsânearea di unâ culturâ shi, cu-ahâtu ma ptsânu, di unâ natsiuni.

Consillu Armânjiloru (MakedonArmânjiloru) shi tuti comunitâtsli cari li riprizinteadzâ va s-ljiã meatri shi va s-facâ protestu câtu tuti organismili shi craturli evropeni tra s-hibâ anchidicatâ itsi soi di minteari ali Rumânii tu Balcanu, minteari cari adutsi mari znjii Armânjiloru ditu tuti craturli iu elji bãneadzâ.

Luyursimu câ tuti actsiunjili tsi li adarâ cratlu rumânu tu problema a noastâ, fârâ s-hibâ antribati Comunitatea Armânjiloru ditu Rumânii (Fara Armânească) shi sutsatili armâneshtsâ ditu Balcanu, suntu semnu di xichi di videalâ politicâ evropeanâ shi potu s-aducâ znjii sh-Armânjiloru, ama shi ali Rumânii.

Mashi dialoylu stresu shi tinjisearea anamisa di dauli pârtsâ potu s-ducâ la unâ sinfunidzari a mindueriloru tsi nu suntu idyili.

Ahâtu chiro câtu Rumânia va s-caftâ cu zorea s-ljiã apofasi singurâ tu problema armânească, frimtârli ditu chirolu tricutu, cari pârea câ s-avea asteasâ, potu cathi oarâ sâ s-aprindâ diznâu. Aestu lucru nu poati s-aducâ vâra amintaticu trâ canâ parti.

Nâ spunemu nâdia câ diplomatsia shi administratsiunea ditu Rumânii va s-aflâ calea acâchisitâ tra s-tinjiseascâ isturia a Armânjiloru shi s-nâ-ntreabâ atumtsea cându va s-ljiã apofasi cari potu s-agudeascâ sinferlu a nostu ligatu di identitati.

Câftarea a identitatiljei easti unâ vreari hirească a cathiunui omu shi easti unu ndreptu normalu tra sâ-shi spunâ libiru/lefteu, fârâ cheadicu, identitatea a etniljei di cari easti cândâsitu.

Consillu Armânjiloru

(Consillu Makedonarmânjiloru)

Head Office: *Moscopoli / Voskopoje – Curceaua / Korce – Po. Box 54, Korce, Albania*
www.makedonarman-council.org e-mail : info@makedonarman-council.org

Trâ noi, Armânjli, identitatea easti garantu trâ unâ bunâ acâchiseari a axiiloru deadunu, cari li-mpârtsâmu cu magioritatea ditu multili craturi iu bânâmu.

ARMÂNJLJI NU DISPARTU POPULI! ARMÂNJLJI LI-ADUNÂ DEADUNU!

Consillu Armânjiloru / MakedonArmânjiloru Biroulu di Cumândâseari

Prezidentu CMA
Yiani Mantsu

Sicritaru Ghenral CMA
Niculaki Caracota

Vitseprezidentu CMA, Arbinishii
Arben Lena

Vitseprezidentu CMA, Vâryârii
Nico Chiurkci

Vitseprezidentu CMA, Rumânii
Steryiu Samara

Vitseprezidentu CMA, R. Makidunia
Mita Papuli

Cumândâsearea a Consillui a MakedonArmânjiloru infurmeadzâ massmedia Armâneascâ câ pitricu una carti di protestu câtâ prezidentulu ali Rumânii. Cârtsâ di protestu furâ pitricuti sh-di sutsatili membri tu consilu cata cumu sh-di alti sutsati armâneshtsâ ditu craturli ditu Balcanu iu bâneadzâ Armânjli (Unia di Culturâ a Armânjilor ditu R. Makidunia, Liga Panelenicâ a Sutsatiloru Armâneshtsâ ditu Gârtsii, etc.).

Idyea carti tsi fu pitricutâ a prezidentului Traian Băsescu va hibâ pitricutâ di Consillu a MakedonArmânjiloru sh-câtâ Consillu ali Evropâ, câtâ guvernili a statiloru ditu Balcanu sh-a statiloru ditu Evropa ditu Ascâpitatâ.

Consillu a MakedonArmânjiloru
Biroulu di Cumândâseari

tu 6-li di Martsu 2011

(Bulitinu Infurmativu Nr.26)